

با آرزوی آغارسال کاری پربار و کسب موفقیت‌های بزرگ،

سیزده همگان به در!

الکساندر گاروخوف (Aleksandr Garokhov)

پروفسور اقتصاد

مترجم: ا. م. شیری

جنگ اقتصادی: بهترین دفاع، حمله است (۲)

<http://www.fondsk.ru/news/2013/03/28/finansovye-vojnny-luchshaja-oborona-eto-napadenie-ii-19792.html>

۱۳ حمل ۱۳۹۲

به من فرصت بدهید در کشور پول منتشر کنم، اینکه قانون آن را چه کسی می نویسد، از نظر من اهمیتی ندارد.
مایر آ. روچیلد (مایر آمشل روچیلد)

سه می نویسیم، هفت در یاد

در میدان نبرد مالی، که کره زمین از مدتها پیش به آن تبدیل شده، گروه بندیهای بیرحمی وجود دارند که برای ایجاد کنندگان سرمایه های مالی و صادر کنندگان این سرمایه ها کار می کنند. فرق بین ارزش اسمی و هزینه تولید پول در همان اولین معامله، زمانی که بانک مرکزی کشور پول را بر مبنای دارائیهها و قدرت صنعتی کشور بعنوان پشتوانه آن تولید می کند، به حداکثر می رسد. در این حالت، دولت با حساسیت مراقب است تا پیمانکار بانک مرکزی ثابت باشد. بدین معنی که حق الضرب پول، سود حاصل از نشر پول تولید شده، در داخل کشور بماند. روسیه مثل بسیاری از کشورهای دیگر، نه دارائی های ملی، بلکه ذخیره ارزهای خارجی خود را، که ملزم به خرید آنها از ناشران خارجی قبل از نشر پول است، پشتوانه پول ویژه خود قرار می دهد. یعنی، روسیه مجبور است ارزی را که برای نشر پول ملی خود می خرد، بمتابزه حق الضرب به همان کشور پرداخت نماید و این پرداخت همه سود حاصل از انتشار پول را می بلعد. بهای تمام شده پول روسیه بمراتب از بهای تمام شده دلار آمریکا، یورو و دیگر ارزها که بمنظور تضمین ثبات روبل خریداری می شوند، بیشتر است و افزایش ذخیره ارزی روسیه فقط به رشد چندین برابری سود فروشندگان این ارزها کمک می کند. بعبارت صریحتر، چاپ روبل به ازای یک میلیارد دلار، هزینه انتشار نه یک میلیارد دلار، بلکه ده

میلیارد دلار را فراهم می کند. بنا بر این، انتشار روبل به ازای دو میلیارد دلار، امکانات انتشار بیست میلیارد دلار را برای نظام ذخیره فدرال آمریکا تأمین می کند.

تنها یک راه برای خروج از این وضعیت موجود است و آن، عبارت است از تغییر و تحول در کشور تولید کننده، نه بدست آورنده پول. یعنی، ثبات روبل نه بحساب ذخیره ارزهای خارجی، بلکه، باید بحساب ثروت های ملی و سطح توسعه صنعتی و مالی کشور تضمین شود...

رهبری روسیه با ارزیابی دقیق اوضاع، بسوی بازسازی قدرت صنعتی کشور روی آورده است. مسئله فقط در این است که صنعتی کردن مجدد روسیه بحساب جلب سرمایه گذاری خارجی، یعنی تأمین بودجه این بخش بحساب وارد کردن دلار، یورو، ین، فرانک سوئیس و پوند انگلیس تا چه حد برنامه ریزی خواهد شد.

«همه را بردار، من برای خودم باز هم می سازم»

چگونه می توان از ارز خارجی بعنوان پشتوانه پول ملی امتناع کرد؟ تاریخچه پولهای بی هیچ پشتوانه، گذشته از رضایت عمومی نسبت به گردش آنها، تقریباً ۲۰۰ سال تخمین زده می شود. در طول دوره از سال ۱۸۳۷ تا ۱۸۶۶ در ایالات متحده آمریکا در حدود ۸۰۰۰ «نوع پول» که آنها را شرکتهای مختلف، بانکها و حتی اشخاص حقیقی منتشر می کردند، در گردش بود. برخی از آنها، قبل از آنکه ممنوع شوند، حتی وسیعاً پخش شدند. در گرماگرم بحران اواخر سالهای ۱۹۲۰- اوایل سالهای ۱۹۳۰، پول خصوصی رایج در محدوده شهرک اتریشی وورگل را شهرداری منتشر کرد. عجیب تر اینکه، انتشار «شیلینک وورگل»، موجب توسعه شهرک ۳۰۰۰ نفری گردید.

حادثه مشابهی نیز در شهر آمریکائی ایتاکا اتفاق افتاد. انتشار ارز محلی «ساعت ایتاکا»^(۱) که تا امروز هم اعتبار دارد، باعث توسعه تجارت داخلی گردید. چنین وضعیتی در بریستول انگلیس نیز موجود است. «پوند بریستول»^(۲) نه تنها بشکل کاغذی، حتی در شکل پول الکترونیکی نیز در جریان است. در دوره دشوار سالهای ۱۹۹۰، بسیاری از مؤسسات روسیه «ارز» خاص خود را داشتند که به کارکنانشان امکان میداد بجای دریافت دستمزد بصورت روبل، بحساب کالای فروخته شده به ازای این پول جایگزین، زندگی خود را اداره کنند. البته بسیاری از «ارزهای الکترونیکی» هم بمتابه وسیله پرداخت در قبال فروش کالاها و خدمات در شبکه اینترنت، در حد قابل ملاحظه ای با توافق مشترک تأمین شده است.

با این وجود، همه ناشران این پولهای «غیرواقعی»، بمنظور ممانعت از کاهش ارزش و مبادله آنها با نرخ پول «رایج»، حجم پول منتشره را همیشه بدقت زیر نظر داشته و دارند. البته، آن

پولها هم، اولاً، برای کاربرد در یک دامنه بسیار محدود، ثانياً، برای عدم کاربرد مطلق آن در تجارت با دنیای خارج در نظر گرفته شده است. چرا که برای چنین معاملاتی نه سخنان غیرصادقانه وزیر دارائی و نه چاپ آن، کافی نیست.

باز هم در باره پولهای «خوب» و پولهای «بد»

برخی کشورهای عربی با کاربرد تدریجی «دینار طلایی» برای تصفیه حساب با همدیگر، با ارزی که حجم آن با ذخیره سپرده های طلا مطابقت کامل دارد، راه مبتنی بر وابستگی مستحکم به طلا و نقره خود را یافتند. بدین ترتیب، «دینار طلایی» بعنوان جایگزین ارزهای ملی فقط در حالت جبران تعادل تراز تجاری خارجی، هنوز هم پول شرطی تصفیه حسابهای تهاتری بحساب می آید. در داخل کشورهایی که به این پروژه پیوسته اند، ارزهای ملی استفاده می شود. و بخاطر انتشار بیشتر «دینار طلایی» و به منظور مبادله این پولها با فلزات گرانبها، آنها مجبورند به ازای نفت دلار بخرند. بدین منوال، آنها بایستی همچنان به تلاشها برای بدست آوردن پول، نه برای ساختن آن ادامه دهند.

بمنظور تصفیه حسابهای بین المللی در داخل **نظام ارزی اروپا** تا ظهور یورو، واحد پایه ارزشگذاری اروپائی بنام اکیو (ECU)^(۳) وجود داشت. «اکیو» تنها شکل غیرنقدی سبد ارزی مشترک کشورهای عضو نظام ارزی اروپا بود. در تصفیه حسابهای بین المللی بین کشورهای عضو شورای همیاری اقتصادی نیز پول موسوم به روبل قابل انتقال، از کارکرد و ماهیت مشابهی برخوردار بود. پس از انتشار یورو، اکیو را به نسبت ۱:۱ به ارز جدید تبدیل کردند و موجودیت فیزیکی هم به آن بخشیدند. اما روبل قابل انتقال با محو اردوگاه سوسیالیستی و شورای همیاری اقتصادی ناپدید شد.

تشکیل بانک بریکس (BRICS)^(۴)، صندوق ثبات بریکس و ارز جایگزین بریکس بر مبنای سبد ارزی این کشورها را برخی کارشناسان بعنوان یک اقدام قادر به تضمین حفاظت از ارزهای ملی یکسری کشورهای توسعه یافته در مقابل دلار و یورو پیشنهاد می کنند. در این پیشنهاد فقط این موضوع، که موجودی پول و اوراق بهادار وابسته به ذخیره ارزهای عمده، پشتوانه همه این ارزهاست، در نظر گرفته نمی شود. بعبارت دیگر، همه آنها نه پولهای ایجاد شده، بلکه، پولهای «بد» و «بدست آمده» شمرده می شوند. اما حمله سوداگران گسترده از سوی مدیران «جیبهای عمیق»، براحتی هر نظام پولی را منهای چین، که صادرکنندگان ارزهای ذخیره، مصرانه خواهان آزادسازی نرخ یوان از آن هستند، ویران می کند. اما اگر ماهیت پولهای بدست آمده و ایجاد شده شناخته شده باشد، چرائی انجام این کار قابل درک است. با وجود اینکه رهبری جمهوری خلق چین تا کنون به این فشارها گردن ننهاد، ولی یکن برنامه تضعیف نظارت دولتی بر نرخ ارز ملی خود را همین روزها اعلام کرد.

در هر حال، خروج از این دایره اقتصادی ممکن است و اگر ثروتهای طبیعی، قدرت صنعتی و موجودی فلزات گرانبه‌های یکی از کشورهای بریکس بجای پولهای کشورهای خارجی و اوراق بهادار آنها پشتوانه ارز جدید برای تصفیه حساب بین کشورهای عضو قرار گیرد، خروج از آن اتفاقاً براحتی ممکن است. **یوری زابرودا تسکی**، دکتر علوم اقتصاد نیز پیشنهاد مشابهی را مطرح کرده، اما مدل او استثنائاً بر مبنای ارزیابی موجودی ثروتهای طبیعی استوار است که همه امکانات موجود را در نظر نمی‌گیرد.

در این صورت اولین گام در هر حالتی باید توافق ناظر بر برسمیت شناختن متقابل بین کشورهای عضو در کاربرد ارز شرطی معادل موجودی-صنعتی منشره توسط بانک مشترک پروژه برای تصفیه حساب بین طرفین وجود داشته باشد. بدین منظور، هر یک از کشورهای عضو اتحادیه باید اوراق بهادار مبتنی بر ارزیابی دقیق از مؤسسات صنعتی خود را، تأییدیه ذخایر مواد معدنی، بخشی از موجودی طلا، زمینها، منابع جنگلی و آبی، بنگاههای زیرساختی موجود و غیره خود را بمثابة پشتوانه ارز شرطی معادل موجودی-صنعتی در بانک مشترک به ودیعه بگذارد. بدین ترتیب، حجم و موضوع ودیعه می‌تواند هم در جهت کاهش و هم در جهت افزایش سهم هر کشور براحتی با اوراق بهادار مبادله شود و کشورهای عضو قادر خواهند بود نه تنها نرخ ارز ملی خود را نسبت به ارز شرطی هموند موجودی-صنعتی، حتی میزان انتشار اسکناس را به تناسب نیازهای خود تغییر دهند. اما مرکز انتشار پول در سیمای بانک مشترک، در واقع، «جیب عمیق» پول ایجاد شده (نه پول بدست آمده)، برخلاف دلار و یورو، پشتوانه کاملاً مطمئن و مبتنی بر ارزشمندترین منابع طبیعی و قدرت صنعتی در زمان حاضر خواهد بود.

قدرت اقتصادی و حجم منابع طبیعی کشورهای بریکس، آنها را قادر می‌سازد، علی‌الاصول، ارز شرطی معادل موجودی-صنعتی را در مدت کوتاهی به واحد جذاب در محاسبات بین‌المللی تبدیل کنند و کشورهای عضو پروژه از کشورهای بدست آورنده پول به کشورهای سازنده پول و دریافت کننده حداکثر سود از انتشار آن بدل شوند.

زیرنویسهای مترجم:

(۱) — «ساعت ایتاکا» (Ithaca Hour)، قدیمی‌ترین و بزرگترین نظام ارزی محلی هنوز معتبر در شهر ایتاکای ایالت نیویورک آمریکاست و هر واحد آن معادل ۱۰ دلار می‌باشد. مأخوذ از ویکی‌پدیا.

(۲) — «پوند بریستول» (Bristol pound)، ارز منطقه ای انگلیس، با هدف حمایت از اقتصاد محلی از ۱۹ سپتامبر سال ۲۰۱۲ در شهر بریستول به چرخه بازار وارد گردیده است. هر واحد پوند بریستول برابر ۱ یورو، ۱۶ سنت است. مأخوذ از ویکی‌پدیا.

(۳)– اکیو (ECU) نام پول مجازی مورد استفاده در نظام ارزی اروپا و اتحادیه اروپا در فاصله سالهای ۱۹۷۹ تا ۱۹۹۸ بود. نام اکیو از حروف اول کلمات انگلیسی «واحد ارز مشترک اروپائی» (European Currency Unit) درست شده است.

(۴)– کشورهای گروه بریکس (BRICS) عبارتند از: برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی (Brazil, Russia, India, China and South Africa).